

De?i?im ?çin Durum Belirleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *De?i?im ?çin Durum Belirleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19545>

Özet

De?i?im ?çin Durum Belirleme Ölçe?i, e?itimi veren kurumlar? özelinde, özellikle spor e?itimi veren yüksekö?retim kurumlar?nın organizasyonel de?i?im ihtiyac?n? belirlemek amacıyla geli?tirilmif? özgün bir ölçektir. Ölçek, kurumlar?n mevcut durumlar?n?, de?i?ime olan gereksinimlerini, de?i?im sürecine ili?kin alg?lar?n? ve beklenen sonuçlar? de?erlendiren 33 maddeden ve dört alt boyuttan olumaktadır. Bu araç, kurumsal geli?im ve stratejik planlama çal??malar?na temel te?kil edebilecek nitelikte güvenilir ve geçerli veriler sunmay? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

De?i?im ?çin Durum Belirleme Ölçe?i, organizasyonel de?i?im, de?i?im ihtiyac?, spor e?itimi, yüksekö?retim, kurumsal geli?im, faktör analizi, güvenilirlik, geçerlik.

Yazarlar

Dilek TUFAN

Amaç

De?i?im ?çin Durum Belirleme Ölçe?i, yüksekö?retim kurumlar?nda örgütsel de?i?im gereksinimlerinin sistematik bir ?ekilde saptanmas? amacıyla tasarlanm??tır. Ölçe?in temel amac?, kurum payda?lar?n?n (özellikle ö?rencilerin) kurumsal yap?, kariyer planlama, hedefler ve yönetsel süreçler hakk?ndaki alg?lar?n? ölçerek, mevcut durum ile arzu edilen durum arasındaki fark? ortaya koymaktır.

Ölçek, ilk olarak Dilek Tufan'ın 2010 y?l?nda Gazi Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü'nde hazırlad??? yüksek lisans tezinde, spor e?itimi veren ö?retim kurumlar?n?n de?i?im ihtiyac?n? belirlemek üzere kullan?lm??tır. Bu bağlamda, ölçek, kurumsal düzeyde planl? bir organizasyonel de?i?im ba?latılmadan önce, de?i?ime yönelik hazırlık düzeyini ve kabul edilebilirli?i de?erlendirmeye olanak tan?maktadır.

Yap?

Ölçek, toplam 33 maddeden meydana gelmekte olup, kurumsal de?i?imin farklı yönlerini temsil eden dört ana alt boyuta ayrılm??tır. Bu dört alt boyut, de?i?imin kapsamlı bir ?ekilde analiz edilmesini sağlamaktadır.

Alt boyutlar ve madde da??ımlar? ?unlardır:

Mevcut Durum: Kurumun halihazırdaki uygulamalar?n? ve ö?rencilere yönelik desteklerini

(kariyer planlama, bilgilendirme vb.) de?erlendirir. (14 madde)

De?i?im ?htiyac?: Kurumun ula?mak istedi?i hedeflerin ne ölçüde tan?mland???n? ve de?i?ime olan zorunlulu?un alg?lanma düzeyini ölçer. (12 madde)

De?i?im Süreci: Ö?rencilerin de?i?im kararlar?na kat?l?m rolü gibi, de?i?imin yönetim biçimine ve uygulama a?amalar?na yönelik inançlar? kapsar. (5 madde)

De?i?imin Sonucu: Planl? organizasyonel de?i?imlerin kurumu olumlu yönde etkileyece?ine dair genel beklenti ve inanç düzeyini ölçer. (2 madde)

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amacıyla pilot çal???ma verileri üzerinde istatistiksel analizler gerçekleştirilmi?tir. Verilerin faktör çözümlemesine uygunlu?unu belirlemek için öncelikle KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) ve Barlett testi uygulanm???r.

Elde edilen geçerlik bulgular? yüksek düzeyde yap?sal uygunlu?u i?aret etmektedir:

KMO De?eri: 0,935 olarak hesaplanm???r. KMO de?erinin 1'e çok yak?n olmas?, veri grubunun faktör analizi için mükemmel derecede uygun oldu?unu göstermektedir.

Barlett Testi Sonucu: 5310,693 olarak bulunmu?tur (p de?eri = 0.000 < 0.01). Barlett testinin anlaml? ç?kmas?, de?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinin faktör analizi için uygun oldu?unu kan?tlamaktadır.

Bu iki test sonucu, üzerinde çal???lan örneklem büyüklü?ünün yeterli oldu?unu ve verilerin faktör yap?s?n? ortaya koymak için istatistiksel olarak elveri?li oldu?unu güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlıl???n? de?erlendirmek amacıyla tüm maddeler bir arada ele al?narak Cronbach alfa güvenilirlik katsay?s? hesaplanm???r.

Yap?lan analiz sonucunda, anketin genel güvenilirlik düzeyi 0.896 olarak elde edilmi?tir. Bu katsay? (Cronbach alfa = 0.896), psikometrik standartlara göre son derece yüksek bir güvenilirlik seviyesine i?aret etmektedir, zira katsay?n?n alabilece?i en yüksek de?er 1'dir. Bu bulgu, ölçek maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, verilerin çok de?i?kenli istatistiksel analizlere uygunlu?u, KMO ve Barlett testleri ile teyit edilmi?tir. KMO de?erinin 0.935 gibi yüksek bir seviyede ç?kmas?, verilerin faktörle?tirilebilir oldu?unu net bir ?ekilde göstermi?tir.

Ölçek, temel bile?enler analizi sonucunda, kurumsal de?i?im olgusunu dört temel boyutta ba?ar?yla ayr???tan bir yap? göstermi?tir. Bu dört faktör, ölçe?in kavramsal çerçevesiyle (Mevcut Durum, De?i?im ?htiyac?, De?i?im Süreci ve De?i?imin Sonucu) tam olarak örtü?mektedir. Bu faktör yap?s?, ölçe?in teorik temellerini sa?lamla?t?rmaktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim ö?rencileri ve kurumsal payda?lar (Özellikle spor e?itimi veren kurumlar için geli?tirilmis?)tir).

Ya? Grubu: Yeti?kin (Yüksekö?retim seviyesi)

Popülasyon Detaylar?: Gazi Üniversitesi Beden E?itimi ve Spor Yüksekokulu ö?rencileri örneklem olarak kullan?lm???tır.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, her bir maddeye yönelik kurumsal alg?lar?n? 5'li Likert ölçe?i üzerinde de?erlendirirler. Derecelendirme, 1=kesinlikle kat?l?yorum'dan 5=kesinlikle kat?lm?yorum'a do?ru gitmektedir. (Not: Bu ters kodlama yap?s?na i?aret edebilir.)

Anahtar Kelimeler

Örgütsel de?i?im, yüksekö?retim yönetimi, Gazi Üniversitesi, faktör analizi, Cronbach alfa, Likert ölçe?i, kurumsal analiz, de?i?im yönetimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz???ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Ölçek, Dilek Tufan taraf?ndan 2010 y?l?nda tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmis?tir. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için orijinal kaynakça gösterimi zorunludur.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: [degisim-icin-durum-belirleme-olcegi-toad.pdf](#)

Tezin orijinal kayna?? YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?: [tez.yok.gov.tr](#)

Kaynaklar

Tufan, D. (2010). *Spor e?itimi veren ö?renim kurumlar?n?n de?i?im ihtiyac?n?n belirlenmesi (Gazi Üniversitesi Beden E?itimi ve Spor Yüksekokulu örne?i)* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

De?i?im ?çin Durum Belirleme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Mevcut Durum (14 madde): Ö?renciler kariyer planlama ve gelecek kayg?lar? konular?nda okul yönetimi taraf?ndan bilgilendirilir.

De?i?im ?htiyac? (12 madde): Okulumuzun ula?mak istedi?i hedefler s?kça dile getirilir.

De?i?im Süreci (5 madde): Okulumuzdaki ö?rencilerin de?i?im sürecindeki en önemli rolü, de?i?im kararlar?na kat?lmak olmal?dır.

De?i?imin Sonucu (2 madde): Planl? organizasyonel de?i?imin okulu olumlu yönde etkileyece?ine inan?lr.